

Estimades famílies,

No hi ha res més irracional que equivocar-se amb la més gran eficiència en la direcció equivocada.

Wolfgang Sachs – Wuppertal Institute

Aquest passat diumenge onze d'agost vaig quedar agradablement sorprès amb la notícia que un diari posava, breu i petita a la portada però explicada amb amplitud a l'interior la importància dels escacs a l'ensenyament. Hi havia tres planes amb fotografies i informació tot alabant els escacs, informació que en línies generals la nostra Escola sempre ha assumit.

Aquesta potenciació dels escacs està avalada per l'Eurocambra (Parlament Europeu) i a "Espanya, un dels països on l'activitat escaquística és més gran", però on està millor és a Alemanya, diu Leontxo García, escaquista i periodista.

A Catalunya, l'experiment català¹ és producte d'un acord entre la Federació Catalana d'Escacs, la Conselleria d'Ensenyament i la Universitat de Girona.

No obstant al mig dels escrits, hi ha un molt petit article anàlisi d'un filòsof, el Sr. Manuel Cruz, amb el qual estem plenament d'acord atès que és una visió que **sempre** hem tingut a l'Escola. Cap al final del seu petit article que té com a títol "La vida no segueix ni una regla" el Sr. Cruz escriu:

"Però estaríem mutilant els nostres futurs ciutadans si, juntament amb això, no els ensenyéssim així mateix a cooperar, a jugar en equip, a ser conscients que formen part d'una societat i que, en últim terme, és ella en el seu conjunt la que es mantindrà ferma o naufragarà".

Els escacs han estat sempre curriculars a l'Escola. Aquests nois venien de disfressar-se per fer algun acte i els quatre que tenim a la fotografia anaven a començar la seva partida.

Carrer Progrés de l'Hospitalet.

Jugant tot anotant les jugades.
Pg. De la Bonanova.

---

¹ 10 escoles el passat curs i l'any vinent s'ampliarà a 125 centres més.

Una simultània amb el mestre
Pg. De la Bonanova.

És evident que els escacs són engrescadors
Pg. De la Bonanova.

En aquests moments, en el que considerem el nostre món tan europeu, americà com occidentalitzat, s'hi viuen moments d'angoixa pel traspàs cap a noves situacions. S'ha de dir que això en la història de la humanitat ha passat sempre, però que abans no n'hi havia tant de coneixement i per tant cerca de solucions com ara que s'assemblen potser a una partida d'escacs?! Indefugiblement això crea angoixa. Es busquen solucions pragmàtiques, ja està bé, però cal conservar les Humanitats perquè d'una manera molt especial són, pensament i democràcia. En una carta molt recent he definit l'Escola, en tota la seva complexitat amb dos mots, **Ment i Valors**.² Tot seguit reproduceixo un punt i apart d'una altra carta.³

Vist això damunt esmentat no podem oblidar da cap manera que la vida, la de cada dia, la de la relació permanent, la familiar, política, la d'estimació, etc. està impregnada d'Humanitat. Ho haig d'escriure en majúscula perquè és allò que ens fa persones. Poso també un exemple. El Tribunal de les Aigües de València, quan aquest ha de decidir sobre els interessos, a vegades familiars, amb emocions, herències, etc. la seva decisió per assolir la seguretat que s'ha d'assentar en el Dret i la justícia, és molt més complexa que escriure les fórmules matemàtiques que afermaren el Golden Gate.

Hem de sortir de la immersió que tenim d'època industrial i retornar a la fermesa dels valors, reflexió, treball...

Recordem una vegada més, tècniques i processos que ajuden els nostres alumnes a fer equip i ésser persones solidàries i de vivència en els valors.

- Reunió Treball d'un a 5 anys.
- Reunió Balanç, exposició del seu treball.
- Lectura comprensiva de les notícies. Rebem 4 diaris catalans: l'ARA, el PERIÓDICO, el PUNT AVUI i la VANGUARDIA.

² Veure la carta "Questions pedagògiques", juny 2013

³ "L'inabastable unitat del tot", setembre del 2012

- El llibre de vida, informació diària pels nens que ho desitgen per informar a tota l'Escola allò que els ha colpit: el naixement d'un germà, la compra o la mort de la seva mascota, etc.
- El text lliure, compartit amb els companys.
- L'autovaloració davant del grup.
- Les JAF amb la seva convivència. Tan importants!
- Els seminaris.
- El DCPg.
- A vegades, la visita dels petits als grans i viceversa.
- Les Sortides a Barcelona i Comarques.
- Poder desplaçar-se per l'Escola per fer treballs amb tota llibertat, la qual cosa els fa viure la unió del gran grup.
- .../...

Dos alumnes tot fent un treball conjunt en el Knowledge Forum. Curs 2005-2006

Tot plegat segur que no és exhaustiu perquè cada nen és diferent en el seu dedins tot impulsant les pròpies capacitats en obrir nous, i a vegades únics, espais mentals, però no obstant, hem de tenir tots en compte una realitat important. Quan vàrem impulsar els escacs fa uns quaranta-tres anys o tal volta just al començar, no ens preocupàrem de la possible mancança assenyalada pel Sr. Cruz cosa que no hem fet mai, per què? Hem treballat sempre ciències i humanitats, que per nosaltres és el món de la pedagogia i treballar-lo és la nostra obligació. Sense adonar-nos-en, aquest fet ha generat sempre, en aquest cas i en d'altres, una protecció que ha defensat els alumnes. És per aquest motiu que encoratgem als mestres del nostre país que posin tot el seu saber i esforç en allò que considerin la millor pedagogia pels seus alumnes, tot dedicant-hi la fermesa, treball i estudis necessaris.

Ben cordialment,

Josep Oliveras i Cama .
Agost 2013